

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: T. T. N., narozená dne X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2023, č. j. OAM-555/ZA-ZA11-HA15-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2023, č. j. OAM-555/ZA-ZA11-HA15-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tak, že se jí mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani §

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Žalobní body

2. Žalobkyně ve své žalobě namítá nedostatečné posouzení jednotlivých důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany. Žalobkyně je přesvědčena, že správní orgán nedostal své povinnosti vyplývající ze zásady materiální pravdy, kdy nedostatečně zjistil skutkový stav věci, respektive skutkový stav zjištěný v rámci řízení vyložil naprosto nesprávně a v rozporu se skutečností, a došel tak k nesprávným závěrům. Nesprávné posouzení situace žalobkyně se projevuje především ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu.
3. Žalovaný pochybil, jestliže neudělil žalobkyni humanitární azyl. Žalobkyně nerozporuje, že v případě azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu se plně uplatňuje institut správního uvážení. Ustanovení § 14 zákona o azylu je podle judikatury kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení. Na udělení azylu z humanitárního důvodu nemá žadatel subjektivní právo, správní rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. I když správní orgán rozhoduje na základě správní úvahy, musí být jeho rozhodnutí přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil. I v těchto případech musí správní orgán respektovat stanovené procesní postupy i elementární právní principy správního rozhodování. Nezákonnost takového rozhodnutí pak může spočívat mj. v překročení nebo zneužití stanovených mezí správního uvážení nebo může být způsobena jiným porušením procesních předpisů. Absolutní či neomezené správní uvážení v moderním právním státě neexistuje. Každé správní uvážení má své meze, vyplývající v prvé řadě z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality atd. Dodržení těchto mezí podléhá soudnímu přezkumu.
4. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že judikatura jednoznačně dovodila, že při použití správního uvážení je třeba zvolit i náležité a patřičné odůvodnění, v němž budou obsažena všechna hlediska a kritéria, k nimž správní orgán přihlédl, a uvedeny závěry, ke kterým správní orgán dospěl. Podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 1993, č. j. 6 A 99/92-50, *„rubem diskrečního oprávnění správního orgánu je povinnost správního orgánu volné úvahy užít, tedy zabývat se všemi hledisky, která zákon jako premisy takové úvahy stanoví, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková a právní zjištění a poté volným správním uvážením, nicméně při respektování smyslu a účelu zákona a mezí, která zákon stanoví, dospět při dodržení pravidel logického vyvozování k rozhodnutí.“*.

5. Žalobkyně se domnívá, že správní orgán nereflekoval shora uvedené závěry, z rozhodnutí správního orgánu nelze dobře vysledovat úvahy a hodnocení žalovaného ve vztahu k důvodům hodného zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55: „*smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.*“
6. K těmto závěrům je třeba dle žalobkyně přihlédnout i v nyní posuzovaném případě. Je proto nutné, aby se správní orgán v dalším řízení náležitě s § 14 zákona o azylu vypořádal. Žalobkyně se tedy ve shodě s judikaturou domnívá, že napadené rozhodnutí je ve vztahu k § 14 zákona o azylu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobkyně uvedla v rámci správního řízení, že má ve Vietnamu velké dluhy, které by nemohla splácet, kdyby musela odcestovat. Ve Vietnamu je velká chudoba a nezaměstnanost a bylo by těžké věřitelům peníze vrátit.
7. Správní orgán pochybil též ve vztahu k otázce udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu. Správní orgán se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec relevantně nevypořádal s otázkou možnosti udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu. Žalobkyně uvedla v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany celou řadu důvodů, které jednoznačně svědčí o důvodnosti udělení doplňkové ochrany. Rozpor s mezinárodními závazky žalobkyně shledává především v čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech, neboť je z provedeného dokazování zcela zřejmé, že v důsledku vycestování by došlo zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života. Žalobkyně má v České republice (dále jen „ČR“) svého partnera, který je občan ČR.
8. Vzhledem ke všemu výše uvedenému je žalobkyně přesvědčena, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné, a proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně je legalizace jejího pobytu na území ČR, neboť zde pozbyla pobytové povolení. Návrat do Vietnamu odmítá, protože má v ČR strýce a partnera, s nimiž chce zůstat, a také chce pracovat, aby mohla splatit dluhy, které ve vlasti má.
10. Správní orgán nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. Správní orgán uvádí, že při rozhodování vzal v úvahu všechny skutečnosti tvrzené žalobkyní a přihlédl k nim a zároveň shromáždil dostupné adekvátní informace o situaci v zemi původu žalobkyně, přičemž v zájmu objektivního posouzení situace žalobkyně vycházel z dostatečně širokého informačního základu.

Informace plně dostačují k prokázání skutkového stavu, a není třeba je dále doplňovat. Správní orgán unesl své důkazní břemeno a situace žalobkyně byla hodnocena individuálně.

11. Správní orgán tak vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Má za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno. V průběhu správního řízení postupoval v souladu s právními normami, jimiž je pro případ správního řízení ve věci rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu vázán. Důvody k udělení mezinárodní ochrany formou azylu v případě žalobkyně shledány nebyly. Správní orgán odkázal na obsáhlé zdůvodnění v napadeném rozhodnutí a zdůraznil, že snaha o legalizaci pobytu nespadá pod zákonem vymezené důvody k udělení mezinárodní ochrany. Dluhy a ekonomické problémy nelze podřadit pod důvody relevantní pro humanitární azyl, na udělení tohoto druhu azylu není právní nárok, ani subjektivní právo - viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2004, sp. zn. 3 Azs 12/2003, či rozsudek ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003. Z ustálené judikatury plyne, že mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory. Žádná taková skutečnost v případě žalobkyně nenastala.
12. Dále, co se týká nároku na udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. d), podle přesvědčení žalovaného se předmětnou otázkou žalovaný zabýval dostatečně a z jeho závěrů se nepodává, že by životní (rodinná) situace žalobkyně byla natolik výjimečná, aby opravňovala mimořádné udělení doplňkové ochrany z důvodu nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života. Žalobkyně neprokázala, že by neudělením doplňkové ochrany porušila ČR své mezinárodní závazky z oblasti ochrany rodiny a práva na rodinný život. Žalobkyně se svým přítelem nesdílí společnou domácnost a společně nehopodář. Přítel žalobkyně je vietnamského původu, a mohou tak společně, v případě svého zájmu, žít na místě, kde budou mít oba možnost legálního pobytu, nemusí to být výhradně území ČR, i když přítel jmenované má povolení ke zdejšímu pobytu. Toto povolení mu zajišťuje právo, nikoli povinnost, v ČR setrvat za všech okolností.

IV. Obsah správního spisu

13. Žalobkyně požádala dne 2. 5. 2023 o udělení mezinárodní ochrany. V rámci poskytnutí údajů k podané žádosti uvedla, že nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani skupiny a rovněž nikdy nebyla ani politicky aktivní. Je svobodná, bezdětná. Naposledy vycestovala z Vietnamu v roce 2018 letecky z Hanoje do Turecka a následně v lednu 2018 z Turecka do Prahy. Do ČR cestovala za účelem zaměstnání, disponovala pracovním vízem. Od té doby pobývá stále v ČR. Je zdravá, neužívá pravidelně žádné léky, nemá žádná zdravotní omezení ani jiné potřeby. O udělení mezinárodní ochrany v ČR žádá z důvodu konce pobytové povolení v ČR. Ve Vietnamu má hodně dluhů, nechce se do Vietnamu vrátit. Hodlá zůstat v ČR, pracovat zde, má v ČR partnera a příbuzné. Jiné důvody nemá.

14. Při pohovoru dne 5. 5. 2023 upřesnila, že bydlela s rodiči, bratrem a sestrou v rodinném domě, který patřil jejím rodičům. Ve vlasti žijí její rodiče, sestra, má tam ještě další příbuzné, tety a strýce. Rodině se daří normálně, ve Vietnamu nemají žádné problémy. Jmenovaná dokončila studium na gymnáziu. Ve vlasti doposud nepracovala, živili ji rodiče. V ČR má partnera, je státním příslušníkem Vietnamu i ČR. Dále má v ČR strýce. S partnerem spolu nebydlí, občas se navštěvují. Jejich vztah trvá asi půl roku. Ve vlasti neměla žádné problémy s policií, bezpečnostními orgány, soudy nebo jinými státními orgány a nebyla trestně stíhána. Žadatelka potvrdila, že ve Vietnamu neměla ani žádné jiné problémy. V současné době bydlí u strýce v Praze, který ji živí. Pomáhala mu v jeho podnikání a v domácnosti. Pracovní povolení v ČR bylo žadatelce ukončeno asi v roce 2019. Změnila zaměstnání a při vyřizování dokladů někde pochybila a nebylo jí vyhověno. Po ukončení pobytového povolení se do Vietnamu nevrátila, navštívila advokáta a chtěla, aby jí pomohl pobyt obnovit. Rozhodnutí o vyhoštění nerespektovala, protože neměla žádné finanční prostředky. Nepracovala, proto se nemohla do Vietnamu vrátit. Ve vlasti má hodně dluhů, obávala se domů vrátit z důvodu, že bude mít problémy, když nemá peníze na jejich vyrovnaní. Také byla pandemie covidu, i proto se nemohla vrátit. Její dluh činí asi 16 000 dolarů. Tyto peníze použila na vyřízení všech záležitostí, aby dostala pracovní vízum v ČR. Cestu do ČR vyřizovali její rodiče. Neví, komu zaplatili, asi to bylo přes nějakou agenturu. Od té doby, co žadatelka pracuje v ČR, si vydělala trochu peněz, ale to jí stačí jen na běžné živobytí. Domů ještě nic neposlala. Rodiče jí říkali, že ty peníze si půjčili od známých a příbuzných. Rodiče splácí úroky, a když věřitelé viděli, že jmenovaná měla v ČR problém s pobytem, stačilo jim placení úroků. Až by získala nějaké zaměstnání a vydělala si nějaké peníze, musí věřitelům dluh uhradit. Domnívá se, že pokud se vrátí do Vietnamu, návrat do ČR pro ni bude nesnadný kvůli správnímu vyhoštění. Kdyby pracovala ve Vietnamu, stěží si vydělá tolik peněz, aby mohla zaplatit dluhy. V ČR má šanci získat lepší práci a výdělky než ve Vietnamu. Má v ČR partnera, chtěla by zde zůstat.
15. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je legalizace pobytu na území ČR, neboť zde pozbyla pobytové povolení. Návrat do Vietnamu odmítá, protože má v ČR strýce a partnera, s nimiž chce zůstat, a také chce pracovat, aby mohla splatit dluhy.
16. Správní orgán při posouzení žádosti vycházel především z výpovědi žalobkyně a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně vycházel z informací z cizineckého informačního systému, informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 14. 6. 2022.
17. Správní orgán neshledal důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 zákona o azylu.
18. Pro zvažování podmínek pro udělení humanitárního azylu přihlédl žalovaný k věku žalobkyně a zdravotnímu stavu. Žalobkyně je dospělou, plně právně způsobilou a praceschopnou osobou, je zdravá, pravidelně neužívá žádné léky, nemá žádná zdravotní omezení ani jiné potřeby. V ČR má strýce a partnera, s nimiž chce zůstat. Správní orgán konstatoval, že ani existenci rodinných vazeb jmenované na území ČR nelze v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či v usnesení ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011-36, považovat za důvod

pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. V případě žalobkyně žalovaný skutečnosti hodné zvláštního zřetele neshledal. Životní situaci jmenované nelze považovat za mimořádnou a z výše uvedeného vyplývá, že případ jmenované není případem hodným zvláštního zřetele, jak to vyžaduje ustanovení § 14 zákona o azylu, nýbrž případem zcela běžným. Ani pozbytí pobytového povolení nelze ve smyslu výše uvedeného ustanovení hodnotit jinak než jako irelevantní. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2015, č. j. 1 Azs 178/2015-25, humanitární azyl nebyl koncipován k poskytnutí ochrany v situacích obdobných situaci žalobkyně. Nejde o institut, který by měl být „záchrannou brzdou“, pokud jednotlivec vlastním přičiněním pozbude příslušné pobytové oprávnění. Jinak řečeno, humanitární azyl není určen ke zřízení pobytového povolení. K tomuto účelu je primárně určen zákon o pobytu cizinců. Správní orgán shrnul, že v průběhu řízení nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu.

19. Při posuzování doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu žalovaný uvedl, že případné vycestování po posouzení informací o zemi původu a sdělených skutečnostech nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Žalobkyně neprokázala, že by neudělením doplňkové ochrany porušila ČR své mezinárodní závazky z oblasti ochrany rodiny a práva na rodinný život. Správní orgán shrnul, že ani existence rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. Jak zcela jednoznačně opakovaně vyložil Nejvyšší správní soud, například ve svých usneseních ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008-52, ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Azs 3/2010-62, a ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011-36, nebo v rozsudku ze dne 21. 5. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010-57, rodinné vazby cizince v ČR nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalobkyně se svým přítelem nesdílí společnou domácnost a společně nehospodaří. Navíc přítel žadatelky je vietnamského původu a mohou tak společně, v případě svého zájmu, žít na místě, kde budou mít oba možnost legálního pobytu, nemusí to být výhradně a jen území ČR, i když přítel jmenované má povolení ke zdejšímu pobytu. Toto povolení mu zajišťuje právo, nikoli povinnost v ČR setrvat za všech okolností. Správní orgán tak dospěl k závěru, že výše žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

20. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
21. Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

22. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, ve znění do 30. 6. 2023, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu se závazky České republiky.
23. Žalobkyně tvrdila, že napadené rozhodnutí je v otázce odůvodnění humanitárního azylu nepřezkoumatelné, neboť nelze vysledovat úvahy žalovaného ve vztahu k důvodům hodného zvláštního zřetele.
24. Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Žalovaný se zabýval všemi rozhodnými skutečnostmi, vysvětlil, proč v případě žalobkyně důvody zvláštního zřetele hodné neshledal. Nesouhlas žalobkyně s věcným posouzením její žádosti nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
25. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vysvětlil, proč uváděné důvody nemohou být relevantní z hlediska udělení humanitárního azylu. Správní orgán shrnul, že žalobkyně je dospělou, plně právně způsobilou, zdravou a práceschopnou osobou, bez jakýchkoliv omezení, zohlednil, že žalobkyně má v ČR strýce a partnera, s nimiž chce zůstat, chce zde vydělávat peníze, avšak přišla o pobytové oprávnění. Na základě toho žalovaný uzavřel, že životní situaci jmenované nelze považovat za mimořádnou, nejedná se o případ hodný zvláštního zřetele.
26. Tyto úvahy lze zcela potvrdit. K otázce udělení humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud vyjádřil v usnesení ze dne 21. 2. 2018, č. j. 1 Azs 329/2017-28, ve kterém uvedl, že: *„smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“* K tomu rovněž viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55.
27. Žalobkyně je názoru, že její dluhy ve spojení s horší ekonomickou situací ve vlasti jsou důvodem pro udělení humanitárního azylu.
28. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již mnohokrát uvedl, že obtíže spojené se splácením dluhů a obecně ekonomické nesnáze nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (např. rozsudek ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, ze dne 7. 8. 2007, č.

- j. 5 Azs 15/2007-79, usnesení ze dne 27. 3. 2014, č. j. 10 Azs 40/2014-23 či usnesení ze dne 26. 11. 2020, č. j. 1 Azs 182/2020-29).
29. Právo na mezinárodní ochranu založené na mezinárodních úmluvách v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je „azyl (...) institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003-46), a tudíž snaha o legalizaci pobytu není azylově relevantním důvodem (srov. rozsudky ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003-46, publ. pod č. 18/2003 Sb. NSS, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, či usnesení ze dne 12. 7. 2016, č. j. 2 Azs 115/2016-26).
30. Nejvyšší správní soud pak v judikatuře dovodil i to, že snaha o legalizaci pobytu, byť je spojena se snahou o realizaci rodinného života, není zpravidla důvodem hodným zvláštního zřetele, který je pro udělení humanitárního azylu třeba (srov. k dané problematice např. rozhodnutí ze dne 19. 6. 2014, č. j. 4 Azs 88/2014-18, ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 Azs 194/2016-46, nebo ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018-33).
31. Soud tak shledal posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu žalovaným jako dostatečně a přesvědčivě odůvodněné, vyhovující judikatuře Nejvyššího správního soudu, nevybočující z mezí správního uvážení.
32. Lze přisvědčit žalobkyni, že obecně lze okolnosti týkající se rodinného a soukromého života hodnotit výjimečně jako důvod pro udělení doplňkové ochrany. V projednávané věci soud shledává podstatným, že žalobkyně žádnou vážnou újmu netvrdila, nebyly tvrzeny žádné skutečnosti, pro které by její vycestování do vlasti mělo být problematické z hlediska soukromého a rodinného života. Žalobní námitka, že v důsledku vycestování by došlo zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života, neboť žalobkyně má v ČR svého partnera, který je občan ČR, je naprosto obecná, neindikuje možné porušení čl. 8 Úmluvy, zvláště pokud není sporné, že žalobkyně s partnerem ani nesdílí společnou domácnost a nejsou tvrzeny žádné další konkrétní skutečnosti relevantní z hlediska možného porušení čl. 8 Úmluvy.
33. Nejvyšší správní soud mimo to dlouhodobě vychází z premisy, že rodinné poměry žadatele o mezinárodní ochranu mohou být důvodem pro udělení některého z pobytových oprávnění podle zákona o pobytu cizinců, mimo zcela výjimečné případy však nepostačují pro udělení doplňkové ochrany (viz rozsudek ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007-69). Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany naopak zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území ČR (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008-52, či ze dne 29. 3. 2018, č. j. 2 Azs 21/2018-59). Doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu je pak vyhrazena pouze pro zcela mimořádné případy, kdy by samotné vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018-33, ze dne 26. 3. 2020, č. j. 6 Azs 258/2019-31, č. 4030/2020

Sb. NSS, ze dne 21. 10. 2020, č. j. 6 Azs 184/2020-48, či ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011-55, a usnesení ze dne 30. 8. 2016, č. j. 4 Azs 142/2016-41, ze dne 18. 5 2017, č. j. 9 Azs 13/2017-32, či ze dne 8. 11. 2018, č. j. 5 Azs 201/2017-37, ze dne 19. 2. 2020, č. j. 9 Azs 354/2019-40). Stran hrozícího porušení práva na soukromý a rodinný život Nejvyšší správní soud takový závěr výjimečně učinil například v případě cizince, jehož manželka i malá dcera (obě české občanky) byly prakticky odkázány na jeho péči (rozsudek ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014-27). Žalovaný tak přezkoumatelně a věcně správně posoudil situaci žalobkyně i z hlediska důvodů pro udělení doplňkové ochrany.

34. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
35. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. listopadu 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně